

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ในบทนี้ผู้วิจัยจะได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการตามแนวทาง โรงเรียนนิติบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามตำแหน่งมีวิทยฐานะ และขนาดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้บริหารโรงเรียนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2549 จำนวน 130 คน
  - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2549 กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (มลิวัลย์ สมศักดิ์ 2548 : 165) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 97 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น
  - 1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดเนื้อหาสาระตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการตามแนวทาง โรงเรียนนิติบุคคล
- 12 องค์ประกอบ คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา

การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงาน วิชาการแก่นุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน ตามขอบข่ายงาน 12 งาน จำนวน 60 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ หลังจากสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และทำการปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปทดลอง ใช้กับผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9780 จึงได้นำเครื่องมือไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหาร โรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 97 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม Spss for Windows โดยใช้สถิติดังนี้

1. หาค่าร้อยละเพื่อทราบสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. หาค่าเฉลี่ยของระดับการปฏิบัติงาน ในแต่ละองค์ประกอบและรายข้อ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร คือ ตำแหน่งผู้บริหารมี วิทยฐานะต่างกัน และขนาดโรงเรียน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยโดยสรุปมีดังนี้

1. การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยภาพรวมพบว่ามี การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน และการวิจัยเพื่อ

พัฒนาคุณภาพการศึกษา และองค์ประกอบที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเรียงตามลำดับ คือ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามตัวแปรคือ ตำแหน่งมีวิทยฐานะต่างกัน และขนาดโรงเรียนต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนที่ดำรงตำแหน่งมีวิทยฐานะต่างกัน มีการดำเนินงานในการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานในการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามสภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน โดยพิจารณารวมทุกองค์ประกอบและรายองค์ประกอบ คือ

1.1 ระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน เมื่อพิจารณารวมทั้ง 12 องค์ประกอบ พบว่า การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทิพย์ร นันทพันธ์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัฒนมา โนนจิตร (2540 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 9 องค์ประกอบ และปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง 3 องค์ประกอบ ดังนั้น เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมจึงสรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

จึงน่าเป็นที่เข้าใจว่า สาเหตุที่ทำให้ผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคล อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญ และมีความตระหนักในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ตามแนวนโยบายแห่งรัฐในการปฏิรูปการศึกษา ประกอบกับหน่วยงานต้นสังกัด เร่งรัด ส่งเสริมสนับสนุน จัดการอบรมสัมมนา ให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลอยู่ในระดับมาก

1.2 การวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติงาน การบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ซึ่งจะอภิปรายผลโดยละเอียดตามลำดับที่ของระดับการปฏิบัติงาน คือ

1.2.1 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติงานมากเป็นลำดับแรก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัฒนา มโนจิตร (2540 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรรย์ ชันทะสีมา (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ปัจจัยที่ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับมากเป็นลำดับแรก อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 อย่างชัดเจน และมีการส่งเสริมให้ครูได้จัดการเรียนรู้ตามแนวทางดังกล่าวด้วย

1.2.2 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานมาก รองลงมา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นงานใหม่ตามกรอบการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคล มีขอบข่ายเกี่ยวกับการจัดระบบ โครงสร้าง การกำหนดเกณฑ์ เป้าหมาย การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงาน ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล ตลอดจนการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น การที่ผู้บริหารโรงเรียนสามารถดำเนินงานด้านนี้อยู่ในระดับมากนั้น ก็เป็นไปตามหลักการในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พุทธศักราช 2542 มาตรา 47 ที่บัญญัติไว้ว่า ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 : 3) ที่กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่ง ที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และสร้างความมั่นใจได้ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

1.2.3 การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีระดับการปฏิบัติงานมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ คงสมนวน (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี มีการบริหารงานวิชาการในด้านงานวัดผลและประเมินผล อยู่ในเกณฑ์มาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติรัตน์ กลัดแก้ว (2536 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง มีการปฏิบัติงานวิชาการเกี่ยวกับงานวัดผลประเมินผล อยู่ในเกณฑ์มาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประทวน บุญรักษา (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดอุบลราชธานี ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน และมีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลประเมินผล และดำเนินการวัดผลประเมินผลจากกระบวนการปฏิบัติงานและผลงาน และมีเครื่องมือในการวัดประเมินผลที่ได้มาตรฐาน มีการอบรมสัมมนาให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการวัดผล ประเมินผล และผู้บริหารมีการนิเทศติดตามผลการวัดผลประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ

1.2.4 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ คงสมนวน (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี เรื่อง การบริหารหลักสูตร อยู่ในเกณฑ์มาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จรรย์ ชันทะสีมา (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การดำเนินการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาชัดเจนขึ้น และมีการกระจายอำนาจให้สถานศึกษาได้จัดทำหลักสูตรเป็นของสถานศึกษาโดยเฉพาะด้วย

1.2.5 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก การพัฒนาแหล่งเรียนรู้เป็นงานใหม่ตามกรอบการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคล มีข้อบ่งชี้เกี่ยวกับการสำรวจแหล่งเรียนรู้ การจัดตั้งและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้และ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่ผู้บริหารโรงเรียนก็มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้อย่างชัดเจน สามารถดำเนินการปฏิบัติงานได้ในระดับมาก สอดคล้องกับหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 25 ที่บัญญัติไว้ว่า “รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ” ประกอบกับนโยบายการกระจายอำนาจให้สถานศึกษาบริหารงานตามแนวทางโรงเรียนนิตินุคคล มีความอิสระและคล่องตัวในการบริหารงานเพิ่มขึ้น จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถดำเนินงานได้ในระดับมาก

1.2.6 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น มีระดับการปฏิบัติงานมาก การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น เป็นงานใหม่ตามกรอบการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิตินุคคล ผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานด้านนี้มาก อาจเป็นเพราะตามโครงสร้างการบริหารงานของกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบันได้กำหนดให้โรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา จึงทำให้การประสานงานและการดำเนินงานด้านต่างๆ กับหน่วยงานต้นสังกัดไม่สะดวก คล่องตัว ประกอบกับนโยบายการกระจายอำนาจ ให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการงานต่างๆ ได้อิสระมากขึ้น จึงทำให้การติดต่อประสานงานกับโรงเรียนใกล้เคียงหรือในเครือข่าย มีความสำคัญมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ (3546 : 38) ที่ได้กำหนดไว้ว่า ให้สถานศึกษา ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ภายในเขตพื้นที่การศึกษาและต่างเขตพื้นที่การศึกษา

1.2.7 การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติรัตน์ กลัดแก้ว (2536 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง เกี่ยวกับงานวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์มาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประพันธ์ สูดโต (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ด้านวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน มีระดับน่าพอใจยิ่ง ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีระดับการปฏิบัติมาก อาจเป็นเพราะนโยบายการกระจายอำนาจการบริหารงบประมาณ ให้สิทธิโรงเรียนสามารถดำเนินการได้อย่างอิสระ คล่องตัว สามารถจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อต่างๆ ได้ตามความต้องการและความจำเป็นที่โรงเรียนต้องใช้ จึงทำให้การปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

1.2.8 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนมีระดับการปฏิบัติงานมาก การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนตามกรอบการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางโรงเรียนนิตินุคคล

บุคคล เป็นงานใหม่ แต่ผู้บริหารโรงเรียนสามารถดำเนินการในเรื่องของการสำรวจความต้องการ และสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชนการจัดให้ความรู้ทางวิชาการเพื่อพัฒนางานอาชีพของประชาชนในชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล ครอบครัว และชุมชนได้ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 29 ที่บัญญัติว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับชุมชน ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ

1.2.9 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีระดับการปฏิบัติงานมาก การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นงานใหม่ตามกรอบการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคล แต่จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 (5) ที่บัญญัติว่า ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2545 : 15) ที่กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นภารกิจของสถานศึกษา 3 ประการ ที่ต้องดำเนินการจัดกิจกรรม เพื่อบูรณาการเข้าด้วยกัน คือ การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การทำวิจัยเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

1.2.10 การนิเทศการศึกษามีระดับการปฏิบัติงานปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยินดี เงินสะอาด (2531 : 78) ที่พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดตรัง ด้านการนิเทศการศึกษา มีระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประทวน บุญรักษา (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดอุบลราชธานี ด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โรงเรียนจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้ศึกษาค้นคว้าด้านการบริหารโดยตรงหรือไม่ได้ศึกษาในเรื่องงานนิเทศการศึกษา จึงทำให้งานนิเทศการศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.2.11 การแนะแนวการศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานปานกลาง การแนะแนวการศึกษาเป็นงานใหม่ตามกรอบงานการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคล เกี่ยวกับการจัดระบบการแนะแนววิชาการและวิชาชีพในสถานศึกษา โดยเน้นความร่วมมือของครูทุกคน การติดตามประเมินผล รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแนะแนวการศึกษากับสถานศึกษาอื่น

การดำเนินงานของผู้บริหาร โรงเรียน จึงยังดำเนินการและพัฒนางานเพียงระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนยังมองไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการแนะแนวการศึกษาซึ่งเป็นงานที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ได้ตามความสามารถและความแตกต่างของแต่ละคน ผู้บริหาร โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญและพัฒนางานด้านนี้ให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สมอง เครือมาก (2536 : 1192) ที่กล่าวว่า การแนะแนว หมายถึง บริการที่จัดขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน ในการเรียนและปรับปรุงตัวเองเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และมุ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีความเจริญงอกงามทุกๆ ด้าน

1.2.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษามีระดับการปฏิบัติงานปานกลาง เป็นเพราะว่าการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาเป็นงานใหม่ตามกรอบการบริหารงานวิชาการตามแนวทาง โรงเรียนนิติบุคคล ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการแก่บุคคล ไม่เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 29 ที่บัญญัติว่า “ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน สถาบันสังคมอื่น จัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม” ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีมาตรการในการสนับสนุน ส่งเสริม และสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้โรงเรียนในสังกัด ได้ดำเนินงานด้านนี้ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคล ระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนที่ดำรงตำแหน่งมีวิทยฐานะต่างกัน พบว่า การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมทั้ง 12 องค์กรประกอบ ไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายองค์กรประกอบ ก็พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สามารถ รักษาศิลป์ (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีประสบการณ์ต่างกัน (ตำแหน่ง) มีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้น่าจะมีผลมาจากการที่ในปัจจุบันนั้นโรงเรียนได้มีการปรับปรุงพัฒนางานวิชาการในทุกองค์กรประกอบ ทำให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน จึงส่งผลให้ผู้บริหารมีการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเข้าสู่ตำแหน่งของผู้บริหาร โรงเรียนนั้น จะต้องผ่านกระบวนการสอบคัดเลือก การฝึกอบรม จนมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะดำเนินการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้จะดำรงตำแหน่งมีวิทยฐานะต่างกันก็ตาม อีกทั้งได้รับการพัฒนา โดยการเข้ารับประชุมอบรม สัมมนา

การศึกษาดูงาน ทั้งในส่วนของโรงเรียนดำเนินการและหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
สม่ำเสมอ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงาน การบริหารงานวิชาการตามแนวทาง
โรงเรียนนิติบุคคล ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยภาพรวม
ทั้ง 12 องค์กรประกอบไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายองค์ประกอบก็พบว่า
ไม่แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พงศ์รัตน์ จุลนวล (2533 : 114) ที่พบว่า การเปรียบเทียบ
ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสตูล ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน และ
สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สามารดี รักษาศิลป์ (2534 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน
ขนาดต่างกัน มีการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน
ที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าปัจจุบันนี้ ผู้บริหาร โรงเรียน ได้รับการพัฒนาด้านความรู้
ความสามารถทั้งในเชิงวิชาการและเชิงการบริหารงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอทุกคน ไม่ว่าจะ
เป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ จึงทำให้การบริหารงานวิชาการมีระดับการปฏิบัติงานที่ไม่
แตกต่างกัน นอกจากนี้โรงเรียนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก หรือขนาดใหญ่ ก็จะได้รับ การจัดสรร
งบประมาณในการพัฒนาที่เท่าเทียมกันทำให้โรงเรียนมีความพร้อม และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมี
มาตรฐานเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการบริหารงานวิชาการตามแนวทางโรงเรียนนิติบุคคล ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ผู้บริหาร โรงเรียนควรสร้างสัมพันธภาพในการร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และร่วม
สร้างความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านวิชาการกับชุมชน ท้องถิ่น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อให้
งานบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหาร โรงเรียนควรดำเนินการนิเทศภายใน โรงเรียน มีการควบคุม กำกับ
ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง

1.3 ผู้บริหาร โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับงานแนะแนวในโรงเรียนซึ่งเป็นงานที่
สามารถดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนได้ทั้งด้านการเรียนและการดำรงชีวิตประจำวันซึ่งเป็นการส่งเสริมและ
พัฒนาศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน ได้อย่างเหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.4 ผู้บริหารควรเพิ่มคุณค่า และให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ผลงานวิจัยกับ
สถานศึกษาและหน่วยงานอื่นๆ

---

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการตาม
แนวทางโรงเรียนนิติบุคคล

2.2 ควรจะศึกษาระดับความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการ ตามแนวทางโรงเรียน
นิติบุคคลของผู้บริหาร โรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน